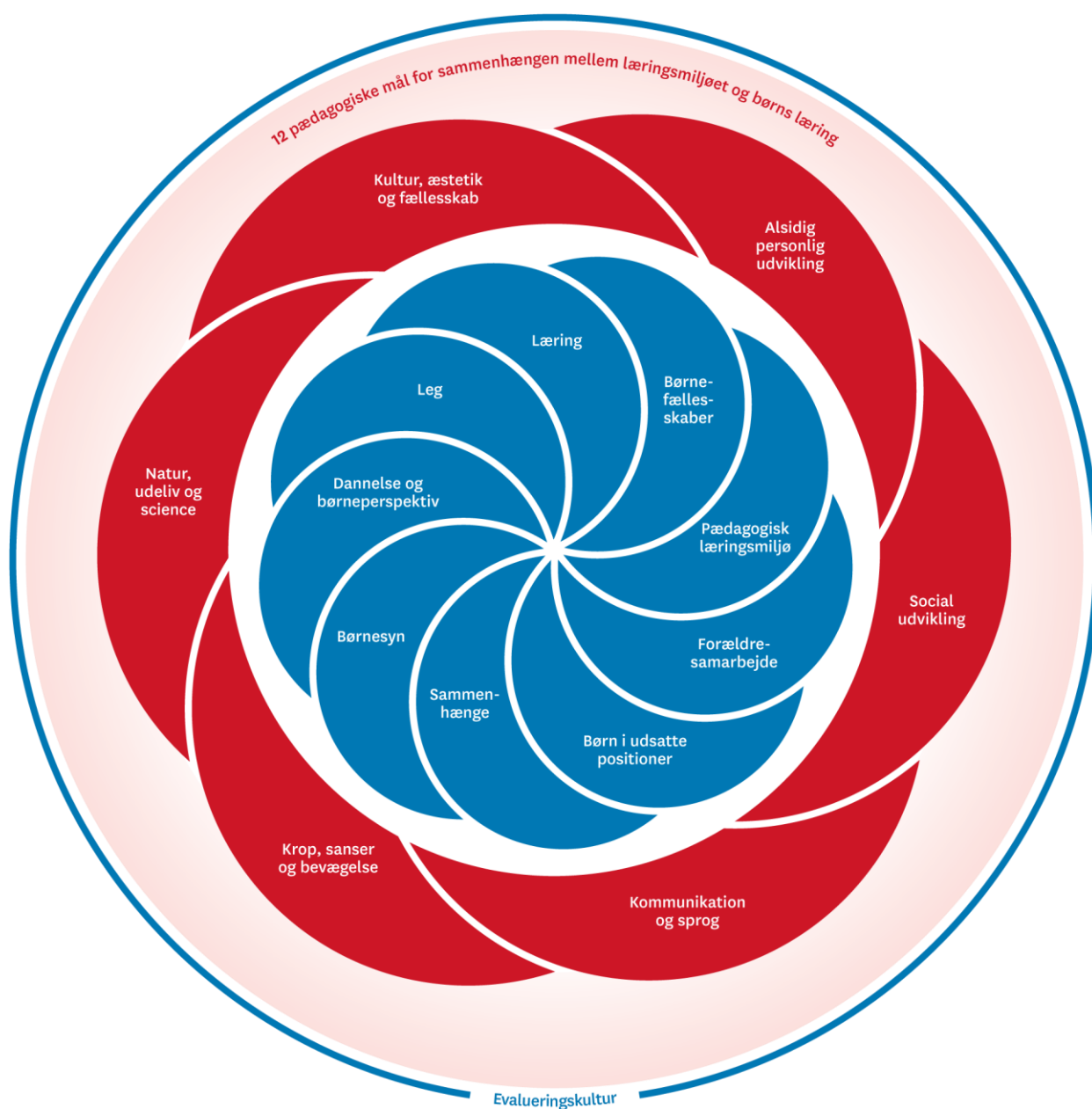

Pædagogisk læreplan for Kærdammen 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den styrkede pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan i Kærdammen er udarbejdet af personalet og ledelse.

I forbindelse med Kærdammens udvidelse i august 2022, er denne pædagogiske læreplan under revidering. Vi skriver nyt til, efterhånden som vi får evalueret og genforhandlet praksis omkring vores hverdag.

På personalemøder i foråret 2023 har vi evalueret og reflekteret over Dannelse og Børneperspektiv, Leg og Pædagogiske læringsmiljøer.

Den oprindelige læreplan er godkendt i personalegruppen og bestyrelsen juni 2020 .

Hvem er vi?

Kærdammen er en mindre institution, der ligger tæt på volden og skoven, som er en vigtig del af vore pædagogiske arbejde.

Børnehuset Kærdammen har fokus på at arbejde med pædagogisk idræt i hverdagen. Vi arbejder derfor målrettet med krop og bevægelse som en del af vores pædagogiske arbejde, med det formål at skabe sunde og aktive børn, der gerne vil bevæge sig. Stuerne bruger på skift vores fælles alrum i Storekær, der kan laves om til motorikrum, vi har fokus på at sætte bevægelsesleg i gang på legepladsen, vi går ture, eller tager ladcyklerne til et sted, hvor det er godt at bevæge sig. Vi arbejder med "leg på streg" som er et koncept der introducerer børnene til, gennem bevægelse at lære bogstaver, former og farver. I vuggestuerne er der motorikredskaber til at kravle op og ned ad og der fokus på selv at kunne kravle op og ned fra stolen, eksempelvis.

Vi er et hus der udstråler varme og atmosfære, så børn og forældre føler sig velkomne. Vores fornemmeste opgave er gennem gode anerkendende relationer til både børnene og forældrene, at skabe de bedste muligheder for at børnene får et godt børneliv, hvor de føler sig anerkendt og værdsat af de voksne de møder i Kærdammen.

Børnehuset Kærdammen er normeret til 22 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn. Vi er et hus på 2 matrikler. Store Kærdammen som er vores oprindelige hus og lille Kærdammen som kom til på en separat matrikel 1-8-2022. Vi har 1 vuggestue og 2 børnehavegrupper i store Kærdammen, og en vuggestue og en børnehavegruppe i lille Kærdammen. 1 leder, 11 pædagoger og 5 medhjælpere dækker husets daglige drift. Endvidere har vi 2 køkkenmedarbejdere, en i hvert hus, der laver god sund og varieret kost til alle.

Børnehuset Kærdammens pædagogisk grundlag ud fra:

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og børnefællesskaber.

”Det at være barn har værdi i sig selv”. I dagtilbudsloven formålsparagraf (§ 7) forpligter vi os som dagtilbud til at give børnene medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati, samt skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver.

Børnesyn:

Vores pædagogiske fokus er; at drage omsorg for barnet, samtidig med at det stimuleres og udfordres for at understøtte dets trivsel, udvikling, læring og dannelse. I børnehuset skal børnene føle sig anerkendt og værdsat af de voksne, de møder i hverdagen. Der skal være fokus på børnenes ressourcer, hvad kan de og hvad skal vi arbejde videre med. Vi arbejder på at give børnene en følelse af at være en del af et fællesskab, hvor de har medbestemmelse og hvor der bliver lyttet til deres idéer. Herigennem får børnene en begyndende demokratisk forståelse.

Hvordan kommer det til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Det er vigtigt for os at børnene føler sig velkomne og betydningsfulde – derfor hilser vi altid med barnets navn, når det møder ind om morgenen. Vi anerkender børnenes følelser – det er OK både at være sur, ked af det og glad eller fjollet. Det er de voksnes opgave at reagere relevant. Man skal selvfølgelig trøstes, når man er ked af det, måske have hjælp til at sætte ord på, hvorfor man er sur – eller grines sammen med, når man er glad.

Børnene møder voksne som vil have fokus på deres ressourcer og forskellighed samt retten til at udvikle sig i forskellige tempi. Vi har øje for barnets nærmeste zone for udvikling, og kan herved give barnet relevante udfordringer, så livsdueligheden styrkes. Eksempler på dette kan være at motorikbaner og andre grov motoriske aktiviteter tilpasses de børn der deltager, at vi øver selvhjulpenhed i forhold til hvad barnet allerede mestrer, samt at det er helt OK at opleve at ”nogle børn kan – og at andre er ved at øve sig i det”.

For at børnene kan føle sig som en del af et fællesskab holder vi samling på alle stuer dagligt. Her byder børnene ind med emner og interesser i alle aldersgrupper. Vi spiser i faste spisegrupper og har fokus på dialogen i disse mindre grupper. Der tages udgangspunkt i snak om almen dannelse og barnets interesser og hvad der sker i børnehaven.

De større børn har faste ”turmakere” som de holder i hånden når vi tager på ture. Vi har praktiske opgaver i forbindelse med vores måltider, hvor børnene på skift dækker rulleborde, er stuehjælpere m.m. De voksne er opmærksomme på, at muliggøre de ønsker og forslag børnene har til dagligdagens lege og aktiviteter – i en god blanding af, at gå foran, gå ved siden af og gå bag ved børnene.

Dannelse og børneperspektiv:

Det pædagogiske personale i Kærdammen skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring. Dannelse sker gradvist gennem konkrete oplevelser i hverdagen. Personalet er ansvarlig for at skabe situationer, hvor barnet skal lytte til andre og i fællesskab finde en løsning på de udfordringer det giver, når man ikke vil det samme. Barnet dannes gennem sine erfaringer, gennem leg og gennem sociale relationer, som skabes i de fællesskaber, barnet er en del af. Barnet skal føle, at der lyttes til deres ideer og at der følges op på det, der rører sig i barnets hverdag.

Vi arbejder med inklusion og er herigennem opmærksomme på, at alle skal kunne deltage i fællesskabet på eget niveau samt at nogen skal støttes mere end andre.

Hvordan kommer det til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Når man er barn i Kærdammen opfordres man til at prøve selv. Det kan være når tøj skal af og på, når vi spiser og når vi går i gang med vores aktiviteter. Men også når en konflikt skal løses eller en aftale skal i stand. Det pædagogiske personale er opmærksomme på at vejlede og guide efter børnenes formåen og nærmeste zone for udvikling.

Dagen igennem skaber de voksne situationer, hvor børnene øver sig i at kunne træde frem og træde tilbage for at lade andre komme til. Eksempler på dette kan være i vores samlinger, hvor vi fortæller og lytter på skift, venter på tur, vælger sange. Når konflikter eller uenigheder opstår, guider de voksne børnene og hjælper med at oversætte, så det bliver nemmere at forholde sig til kammeratens synspunkt eller acceptere, at "her blev det ikke som jeg ville have det".

Vi er opmærksomme på at planlægge aktiviteter ud fra børnenes ønsker. Vi kan som de voksne sagtens "gå foran" og være igangsættere – men hvis børnene foreslår andre lege eller aktiviteter, så følger vi så vidt muligt, deres ønsker. Børnenes medbestemmelse bliver mere kompleks med deres alder. Der er flere ting, de har indflydelse på, og det kan være svært at overskue hvad det helt konkret betyder at vælge et frem for noget andet. Derfor arbejder vi eksempelvis på, at anskueliggøre hvilke konsekvenser barnets valg af "til og fra", kan føre til.

Både for en selv og for deres kammerater.

På vuggestue niveau kunne det være at vælge at være inde i stedet for at være på legeplads, at vælge samlingskuffert osv.

Leg:

Legen er vigtig del i barnets udvikling. Det er gennem leg, at der opstår læring. Det er gennem leg, at barnet lærer at mestre forhandling, når legen skal udvikles med de andre børn. Det er gennem leg, at fantasien blomstrer og det er gennem leg, at venskaber opstår. Mange børn leger spontant og af sig selv, men nogen

gange skal legen støttes, guides og rammesættes af de voksne for, at alle børn kan være med og for, at legen kan udvikle sig positivt for alle børn. Det er derfor vigtigt, at pædagogen er opmærksom på, hvordan legefællesskaberne udvikler sig. Er der børn, der ikke deltager i legene, er der børn der har brug for hjælp til at lege eller til at få legen til at udvikle sig?

Hvordan kommer det til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Kærdammen er vi opmærksomme på, hvordan vi bedst muligt får skabt gode betingelser for børns leg.

Det kræver vi som de voksne kan påtage os og veksle mellem forskellige roller. Vi skal kunne organisere, være igangsættere, observere, reflektere.

Når vi organiserer er vi opmærksomme på balancen mellem vores daglige rutiner og tid og plads til leg, og balancen mellem aktiviteter og leg. Vi kan "frede nogle legesteder", så andre eksempelvis ikke går igennem eller pludselig også vil bruge rummet – når en god leg er i gang. Vi kan lade nogle lege inde, mens andre er ude, og vi er bevidste om at skabe legezoner, så børnene har forskellige muligheder.

Vi veksler mellem at være dem der sætter lege i gang – det kan være fælleslege på legepladsen, bevægelseslege eller konstruktionslege, eksempelvis- og at være dem der kan tilføre nyt eller ideer til de lege der allerede er i gang. Andre gange er vi de voksne der sikrer at børnenes leg for lov at være – ved at skabe mulighed for fordybelse og sikre mod afbrydelser, eller skåne legen, så andre børn ikke forstyrrer og ødelægger den.

Vi er opmærksomme på, at den voksne der er i gang med noget sammen med børnene, ikke også er den der skal skifte ble, tørre næser eller tale med forældrene.

Vi er som pædagogisk personale særligt opmærksomme på, at dele vores observationer med hinanden – så vi sikrer at alle børn har en plads i fællesskabet. Når legen har brug for en støttende hånd, går vi ind og leger med eller kommer med materialer som kan videreudvikle legen. Vi kan eksempelvis tilbyde at bestemte børn leger inde, for at søge at skabe nye legemuligheder – eller ved at sætte åbne aktiviteter eller lege i gang, med et barn der har brug for at komme mere ind i et fællesskab.

Vi arbejder kontinuerligt med børnene om, hvordan man er en god kammerat og hjælper børnene til at indgå i et socialt samspil med andre. Vi bruger bl.a. Mary Fondens "Fri for mobberi". Vi er opmærksomme på, at legen skal støttes, guides og rammesættes af pædagogen, for at alle børn kan være med og for at legen kan udvikle sig positivt for alle børn.

Læring:

Læring skal forstås bredt og barnets aktive deltagelse skal sikres. Det er det pædagogiske personale, der er ansvarlige for at skabe betingelserne for, at børnene får gode erfaringer med at lære noget nyt og mestre noget, de ikke har kunnet før. Disse erfaringer skal hjælpe børnene til at bevare glæden og lysten til at lære resten af livet. Det er helt centralt at få lov at øve sig.

Hvordan kommer det til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnene får hver dag ny læring. Det sker når de leger, deltager i pædagogiske aktiviteter og projekter og i hverdagsrutiner. De voksne forsøger hele tiden at sætte læringsmiljøer op som ligger op ad barnets nærmeste zone for udvikling. Vi bestræber os på at, "det som de i dag kan med hjælp fra andre kan de i morgen mestre selv."

Det er vigtigt for os at skabe læringsmiljøer, som giver børnene mod på livet og blive klar til næste trin i livet. Når de er færdige i Kærdammen skal de således være skoleparate.

Hele dagen er der både bevidst og ubevidst læring for barnet. Når vi arbejder med dannelse, er det vigtigt at vi som voksne reflekterer over, hvilken læring, det er vi giver børnene mulighed for at tilegne sig i givne situationer. Vi værner om de gode lege, så de udvikler sig og så vidt muligt ikke bliver afbrudt. Vi skaber læring i vores rutiner, blandt andet ved at børnene hjælper med at lave rullebordet til frokosten, dække bord m.m. Vi øver selvhjulpenhed i garderoben, og ved måltiderne. Vi laver planlagte pædagogiske aktiviteter og ture, hvor vi er bevidste om målet for børnenes læring, med udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe og nærmeste zone for udvikling. Vores arbejde med motorik har barnets læring og udvikling som fokuspunkt. Når vi arbejder med vores skolegruppe, har vi primært det formål at udvikle barnets læring så det bliver i stand til at mestre hverdagen i SFO og skole. Det kan være ved at løse konflikter, vente på tur, lytte og tale i en gruppe, men også at kunne sige til og fra, hente hjælp hos en voksen, når det kræves.

I vuggestuen arbejder vi med at skabe læring for børnene, ved puslebordet, hvor vi gennem opsatte dialog kort om emner f.eks. fastelavn skaber en dialog mellem barnet og pædagogen. Gennem små grupper med planlagt emnearbejde f. eks en tur i skoven det kan starte med at et barn finder en snegl på legepladsen. Samlingen er også et læringsrum, hvor rammerne er forskellige kufferter med emner som farver, sange, små teater spil osv.

Børnefællesskaber:

Relationer og venskaber er afgørende for barnets trivsel, dannelse udvikling og læring. Det er derfor afgørende, at alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet, at de bliver respekteret og lyttet til. Det er derfor vigtigt, at pædagogen ved, hvad der rører sig i børnefællesskabet og dermed kan gribe ind, hvis der er børn, der ikke trives i dette, eller skal have støtte til at være med. Ligeledes er det vigtigt at påpege, at forældrene også har en vigtig rolle for at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse. Er disse faktorer på plads mindskes mobningen i børnegruppen.

Hvordan kommer det til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnefællesskabet dannes både af børnene selv, men også ud fra pædagogiske overvejelser og ikke mindst alder. De voksne er opmærksomme på om der er fællesskaber, hvor barnet trives i, eller om det skal hjælpes over i et andet fællesskab, hvor barnet vil trives bedre. Vi er opmærksomme på om børn er i udsatte positioner, eller om der forekommer drillerier eller mobning og så skrider vi ind med det samme. Disse opmærksomheder sker gennem vores løbende observationer og fælles refleksioner. Og gennem dialoger med forældrene.

Vi har spisegrupper med fast voksen, der har dannet grupperne ud fra børnenes kompetencer eller venskaber. I disse grupper kan vi samtale og understøtte fællesskaber.

Venskaber er for alle aldre og et meget vigtigt element for at barnet trives både i sin institution men også senere i livet.

Vi opfordrer forældrene til at samarbejde om dette og tage en legekammerat med hjem eller andre gange opfordrer dem til at tage en ny legekammerat med, da vi kan se at barnet har en god relation til et barn, som forældrene ikke har opdaget. Vi er meget opmærksomme på hvordan forældre omtaler andre børn til deres børn, da det i nogle tilfælde kan skabe en dårlig fortælling om barnet i børnegruppen.

I vuggestuen understøttes børnefællesskaberne ved at understøtte børnenes lege ved at gå ved siden af og sætte ord på det der sker. F.eks. "han bliver glad, når du gør..." "hun kan ikke lide det" osv. Venskaber grundlægges allerede i vuggestuen, derfor skaber vi rum til små lege f.eks. i legekøkkenet, ved små aktiviteter, på ture osv.

Eksempel på voksenunderstøttet leg i børnehaven:

Alle mine kyllinger kom hjem

Vi fik ideen med at leg "alle mine kyllinger kom hjem", da vi har temaet om bondegården. Den ene voksne gik foran og viste vejen, dvs. der blev forklaret regler og visuelt vist legen. Undervejs var den anden voksne med i legen, for at få alle børnene med til at lege den. Den tredje voksen samlede de børn o, som mistede motivationen og fik dem med ind i legen igen. Alle børnene deltog i legen 2 gange. Efterfølgende fik du mulighed for at vælge legen fra.

Senere samme dag havde børnene fået inspiration fra legen, til selv at sætte legen i gang, uden en voksen til at guide dem.

Pædagogiske læringsmiljøer

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det er vores mål, at vi skal give børnene gode erfaringer med at lære noget nyt og mestre noget, de ikke har kunnet før, ud fra barnets nærmeste udviklings zone. Disse erfaringer skal hjælpe børnene til at bevare glæden og lyst til at ville lære mere resten af livet. Børnene skal lege og lære og de skal udfordres i både børnefællesskaber, i strukturerede voksenstyrede aktiviteter og i de mange rutinesituationer som hverdagen i Børnehuset Kærdammen er præget af.

Det er vores mål at skabe læringsmiljøer over hele dagen, med barnet som aktivt deltagende. Der veksler mellem børnenes egne ideer, samt den voksnes planlægning af pædagogiske forløb og hverdagens rutiner. Vi arbejder kontinuerligt med selvhjulpenhed gennem hele dagen.

Ikke alle børn har fart på læring og udvikling. Vi er opmærksomme på, at børn har forskellige forudsætninger for læring og tilpasser læringsmiljøet i forhold til det. Det er her, vi kan bruge et begreb der hedder "den pædagogiske bagdør". Det er en metode, hvor pædagogen nedjusterer i forventningen til læringen så barnet alligevel oplever deltagelse i aktiviteten og at det bliver en succesoplevelse for barnet.

En almindelig dag i Børnehuset kan se ud som følgende:

- Klokkerne 6.00 åbner børnehuset i store Kærdammen

- Morgenmad: Barnet vælger selv, hvad det vil spise og hvor det vil sidde. Dialog ved morgenbordet mellem andre børn og voksne. Efter spisning fri leg. Klokker 7.00 går lillekærs børn over på egen matrikel.
- Ved 8 tiden fordeles børnene på deres stuer. Vi har fokus på "at tage godt imod barnet" og sige far-vel til far og mor. De voksne sætter aktiviteter i gang, for de børn der har behov for det.
- Mellem 8.30 og 9.00 tilbydes der et mellem måltid. Vi har også her fokus på dialog med forskellige emner eller aktiviteter, med udgangspunkt i, hvad der rør sig i børnegruppen. Det kunne være: Hvordan er man en god ven? sange/sanglege, eller snak om det tema vi aktuelt arbejder med.
- Efter denne samlingsstund starter dagens planlagte aktiviteter. Det kan være projekter, vi har planlagt, bevægelseslege, leg ude eller inde, ture, dialogisk læsning eller andet sprogarbejde.
- Frokosttid: Børnene deltager på skift med borddækning. Her kan rutinerne kan se lidt forskellige ud, med målet er for alle at bidrage til fællesskabet. Vuggestuen spiser 10.30, børnehaven spiser 11.00. Alle børn spiser som udgangspunkt på deres egne stuer, med faste spisegrupper. Dialog er i højsæde omkring frokostbordet – både om maden og om hvad der optager børnene.
- Ved 12 tiden, når børnene er færdige med deres mad, skal nogle af børnene skiftes og nogle skal sove. Resten af børnene går på legepladsen. De voksne afvikler pauser eller refleksionsmøder i dette tidsrum (fra 12-14) og vi passer derfor hinandens børn i fællesskab, på skift.
- Både når børnene skal ud og ind fra legepladsen skabes der læring omkring barnets selvhjulpethed i form af tøj af og på samt vaske hænder.
- Mellem 14 og 14.30 tilbydes alle børn et eftermiddagsmåltid.
- Når børnene er færdige med at spise, er der mulighed for at lege ude eller inde, også på tværs af stuerne.
- Ved 16 tiden mødes de børn der ikke er hentet i alrummet, hvor der tegnes, spilles spil, leges med modellervoks, eller læses i bøger. Klokker ca. 16.15 kommer lille kærs børn over og vi lukker huset i fællesskab i store Kærdammen. Alle børn skal være hentet og ude af huset klokken 17.00

Samarbejde med forældre om børns læring:

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældrene har det primære ansvar for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Derfor er det vigtigt, at forældrene involveres og inddrages aktivt og har indflydelse på Kærdammens arbejde både formelt i kraft af bestyrelsesarbejdet og uformelt, det, som bygger på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde om det enkelte barn og børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I samarbejdet omkring det enkelte barn, bestræber vi os på at inddrage forældrene så tidligt som muligt, hvis vi oplever, at deres barn har særlige behov eller ikke trives optimalt. Den tidlige inddragelse gør ofte en forskel, når vi sammen med forældrene planlægger, hvordan vi bedst muligt kan støtte op omkring barnets kompetencer. Gennem fælles fokus på disse, kan vi ofte ændre en evt. negativ udvikling. Dette arbejde bliver beskrevet i handleplaner og evalueret løbende sammen med forældrene på trivselsmøder.

Forældre kan altid søge råd og vejledning hos personalet. Det kunne f.eks. være om barnets sprog, barnets trivsel i familien eller Kærdammen, barnets motoriske udvikling eller hvordan der sættes positive grænser for barnet.

Pædagogiske fokusområder:

Oplever vi, at der opstår et særligt behov i vores børnegruppe, som kræver fokus fra både vores og forældrenes side laver vi opslag på Aula. Her beskriver vi, hvad vi målrettet pædagogisk arbejder med, og beder forældrene om at støtte op omkring dette på hjemmefronten. Et fokusområde kunne f.eks. være mobning, glæden ved at læse en bog, vi bevæger os osv. Vi modtager også gerne input fra forældre til, hvordan vi arbejder med børnenes læring. Det kunne f.eks. være et emne, der optager barnet meget, eller en forældre byder ind med sit arbejde f.eks. politibetjent, brandmand til et nyt børneprojekt.

I vuggestuen kan vi arbejde med små sprogbøger for børn med særlige sprogudfordringer. Bøgerne veksles mellem hjem og vuggestue. I bøgerne beskrives barnets hverdag i vuggestuen med kort tekst og billeder og det samme gør forældrene derhjemme. På denne måde kan både pædagogen og forældrene arbejde med barnets sprog ud fra, hvad barnet oplever i sin hverdag.

Vi støtter op omkring forældreinitiativer som legeaftaler og andre forældrearrangementer.

Vi tilbyder forældresamtaler efter behov. I skal forstå det sådan, at I altid er velkomne til at bede os om en snak, hvis der er noget I gerne vil vende med os (her er I fleksible på det tidspunkt, vi tilbyder). Og I kan altid være sikre på, at vi tilbyder jer en samtale, hvis der er noget vi bliver bekymrede for, eller synes vi skal vende i fællesskab. (her er vi fleksible på det tidspunkt der passer jer) Ved garderobesnak skal I være opmærksom på, at det er vigtigt at jeres børn ikke hører med. Ligeledes skal I være opmærksomme på at I ikke bryder ind i en samling eller aktivitet. Personalet kan kontaktes på Aula, så aftaler vi en tid til en snak.

Vi bestræber os på at tilbyde en introsamtale, når jeres barn starter op, en overgangssamtale, når jeres barn skifter fra vuggestue til børnehave samt en "skoleparathedssamtale" i november, et halvt år før SFO start.

Vi holder forældremøde en gang årligt, med valg til bestyrelsen og stuemøder efterfølgende.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Er et barn i en udsat position, kan det både være vedvarende og midlertidig på grund af særlige omstændigheder.

Det er vores ansvar at være opsøgende og støtte børn i udsatte positioner samt sikre at alle børn deltager i fællesskabet. Det er vores erfaring, at dette lykkes bedst gennem et fagligt godt læringsmiljø med planlægning af pædagogisk praksis og tydelige rammer, der skaber forudsigelighed for børnene. Interaktionen mellem barnet og pædagogen er meget vigtig, da den skal give barnet trykthed og støtte til barnet, så det har

mod på at blive en del af børnefælleskabet. Et barn i en udsat position skal altid mødes med positive forventninger og vi skal være opmærksomme på at der ikke skabes en negativ fortælling om barnet, blandt børnene og forældrene.

Det er vores erfaring at et udsat barn ofte har brug for at være i mindre grupper, eller sammen børn som det er særlig glad for at være sammen med. Derfor arbejder vi ofte med dette i vores handleplaner, men også en guidning af barnet i det store fælleskab, så det ikke bliver udelukket der. Har barnet brug for særlig hjælp, søger vi dette i det tværfaglige samarbejde, tale-høre konsulent, psykolog eller ergoterapeut. Vi har fokus på barnets ressourcer for at kunne skabe en positiv forandring for barnets udvikling. I hele dette arbejde har samarbejdet med forældrene en afgørende betydning for barnets trivsel og udvikling. Vores opgaver som de voksne her er særligt:

- Vi skal skabe tryghed i det sociale fællesskab, barnet skal opleve "jeg hører til og alle kan lide mig".
- Vi skal have fokus på barnets relationer til børn og voksne i børnehuset.
- Vi skal arbejde med anerkendende pædagogik, have fokus på den gode fortælling om barnets ressourcer, samt afdække barnets behov og potentialer. Hvordan støtter vi bedst barnet i den videre udvikling, ud fra barnets kompetencer?

Sammenhæng til børnehaveklasse:

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Brøndby kommune er der skolestart den 1. maj, hvor de ældste børnehavebørn starter på SFO. Vi arbejder i mindre grupper, så der er plads til fordybelse. Vores mål er, at arbejde hen mod at gøre de kommende skolebørn parate og gennem dette arbejde at skabe en sammenhæng til børnehaveklassen, ved at arbejde med tal og bogstaver gennem spil, opgavebøger, Leg på streg osv. Samtidig guider vi også børnene til i højere grad at løse deres sociale konflikter selv og øver dem i at være en god og rummelig ven. Generelt vil de opleve, at vi øger vores krav til dem, men samtidig er vi opmærksomme på lysten til at lære nye ting og at de har succes med denne læring.

Vi arbejder ud fra Brøndby kommunes overgangsstrategi, der blandt andet beskriver et tæt samarbejde med Brøndbyøster Skole, hvor vi deltager i forskellige arrangementer, som f.eks. besøgsdage og idrætsdage. Dette kan lette børnenes overgang til skolen, da de er sammen med andre kommende skolebørn fra Brøndbyøsterområdet. Vi får besøg af børnehaveklasseleder og SFO pædagoger, hvor vi orienterer om, der er børn, som skolen skal tage særlige hensyn til inden skolestart. Dette selvfølgelig efter dialog med jer.

Inddragelse af lokalsamfundet:

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehuset ligger tæt på skoven og volden. Disse 2 udflugtsmål bliver flittigt brugt af alle 5 stuer i Børnehuset. Volden og skoven kan bruges på mange måder, det kan være naturen, der skal undersøges, men også motorikken kan udfordres. Vi er også meget opmærksomme på, om der er børnevenlige arrangementer i nærmiljøet, som vi kan deltage i. Ud over dette gør vi brug af:

- Biblioteket, hvor vi deltager i deres arrangementer, ser film og låner bøger.
- Naturskolen hvor naturvejlederen, fortæller os om årstidernes skiftene, flora og fauna.
- Vi kan få besøg af forældre som viser deres arbejdsfunktion frem, f.eks. politibetjent.
- Vi deltager i den landsdækkende ”skraldeuge” hvor vi besøger den lokale genbrugsplads.

Vi gør brug af vores 2 ladcykel til at nå stranden, sejlerhuset eller andre steder, der primært ligger i Brøndby strand.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Fysisk børnemiljø:

Børnehuset Kærdammen er et åbent hus med stor gæstfrihed, stuerne imellem. Det vil sige, der er besøgs-muligheder for at danne venskaber på tværs af stuerne, eller besøge en søskende. Vi ligger vægt på at børnene må lege i stort set alle rum. Derfor er det muligt at børnene kan søge hen i små ”oaser” i vores hus, hvor de kan lege i fred. I store Kærdammen har vi en historiefortæller hule, samt vores alrum, hvor der både kan være motorik, men også andre lege. Det sker børnene laver deres egen lille ”oase” f.eks. i garderoben, dette støtter vi op omkring med tæpper og forhæng, så børnene kan lege i fred. På alle stuerne, har vi borde, der kan sættes op af væggen, så der er plads til at børnene kan røre sig.

Vi arbejder på at få noget fællesskab i gang mellem børnene på vores 2 matrikler. Det har dog vist sig, efter det første år, at der var brug for at vores nye matrikel lige skulle lande i deres eget hus. Men intentionerne er, at vi kommer til at arbejde mere struktureret i forhold til at blande grupperne og besøge hinanden.

Udendørs har vi en stor legeplads, hvor børnene kan røre sig, cykle, kravle i klatrestativ, sandkasse med legehuse, en stor bakke, hvor især de mindste kan øve deres motorik, mens de større børn bruger den til at kigge ud på verden og få en god snak. Der er bålplads og bål mad laves som en pædagogisk aktivitet. Vi har et udeskur, hvor børnene kan sidde og spise frokost i regnvejrs eller male på en solskinsdag.

Efter lille Kærdammen er åbnet har vi fået adgang til yderligere to legepladser. En med direkte udgang fra huset og en lige over for. Begge har kuperet terræn og masser af frugter og bær.

Psykisk børnemiljø:

I børnehuset er der nærværende voksne, hvis primære daglige opgave er at skabe en god interaktion med børnene så de er trygge i deres institution. Der tales med børnene, der guides så alle børn oplever, at de kan mestre udfordringer, der lægges vægt på daglig omsorg og kram, der udfordres så børnene udvikler sig, der hjælpes med at lege, holde legen i gang og udvikle legen. Børnene skal vide, at der altid er en voksen, der vil hjælpe dem!

Samspil mellem børn/børn og børn/voksne skal bygges på gensidig respekt og tolerance. Der skal være plads til forskellighed, uden at bliver holdt uden for fællesskabet.

Æstetisk Børnemiljø:

Store Kærdammen er af ældre dato og rummene små. Vi forsøger at udsmykke det, så det virker lyst og venligt. Der er primært udsmykket med "fortæller billeder" i form af tal, farver, familiehuse, rim og remse plakater og sangplakater. Vi har fokus på at lave små indbydende læringsrum, der indbyder til bestemte aktiviteter f.eks. har vuggestuen en hule til dialogisk læsning. I lille Kærdammen er vi i skrivende stund stadig ved at finde os til rette. Vi tager noget af det, vi ved virker fra Store Kærdammen gradvist med.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vi kan se, at vi arbejder med vores læringsmål når:

- Børnene opsøger nye udfordringer.
- Børnene øver sig kontinuerligt på noget der er svært.
- Børnene tager initiativ til opgaver som de ved de kan.
- Børnene har mod til at opnå nye færdigheder og kaste sig ud i nye opgaver.
- Vi anerkender barnets følelser og mod.
- Vi anerkender barnets grænser, men prøver at give det mod på at rykke dem.
- Vi arbejder med at udfordre børnene i dagligdagen med pædagogiske aktiviteter og rutineopgaver, der kan styrke børnenes selvopfattelse. Eksempelvis motorik, tegne, klippe, lave rullebord, oprydning osv.
- Vi arbejder med børnenes selvhjulpethed så de mestrer at kunne klare hverdagens udfordringer. (eksempelvis af og på klædning.)

Social udvikling:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vi kan se, at vi arbejder med vores læringsmål når:

- Børnene viser glæde ved at se andre børn og voksne.
- Børnene reagerer når andre børn er ked af det og har brug for hjælp, trøster og giver kærtegn.
- Børnene knytter venskaber og udtrykker sig om disse.
- Børnene er opmærksomme og hjælper andre børn f.eks. med påklædning.
- Børnene giver udtryk for selvstændighed og kan bidrage til fællesskabet.
- Børnene kan give udtryk for egne grænser og samtidigt lære at respekterer andres.
- Børnene lærer at aflæse andre børns mimik og kropssprog. De kan handle derefter f.eks. i konflikter, eller henter hjælp og trøst, hvis der er behov for dette.
- Børnene kan udsætte egne behov, vente på tur i samlinger, til legetøj, i aktiviteter osv.
- Vi understøtter børnenes interesse for hinanden og guider dem til, hvordan man skal være over for hinanden i et positivt fællesskab.
- Vi anerkender børnenes følelser og sætter ord på disse.

- Vi understøtter børnenes egen leg i grupper og på tomandshånd ved at gribe deres ideer og hjælpe dem med at finde legetøj og materialer til en god leg.
- Vi støtter op omkring konflikterne, guider børnene til at finde egne løsninger og at aflæse andre børns grænser, F.eks. "se hun ser ikke glad ud når du gør dette".
- Vi inddrager børnene i dagligdagens opgaver, enkeltvis og på tværs af venskaber.

Kommunikation og sprog:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vi kan se vi arbejder med vores læringsmål når:

Vuggestuebarnet:

- Gentager de ord, som vi bruger, eks. bil, flyvemaskine, tog, mad osv.
- Bruger kropslige udtryk og fagter, til at understøtte "vil du hjælpe mig? Give mig et puslespil fra hylden, kurvene med boldene, noget at "drikke osv."

Børnehavebarnet:

- Bruger sproget til at udtrykke deres behov.
- Sætter ord på handlinger.
- Bruger sproget i samlinger og tør tage ordet.
- Lytter til hinanden og de voksne.
- Bruger sproget i konflikter.
- Taler om de aktiviteter, de oplever i børnehaven og derhjemme.
- Får kendskab til skriftsproget.
- Vi bruger dialogisk læsning som en metode til sprogstimulering.
- I dagligdagen er samtalen en vigtig del af vores pædagogiske arbejde. Vi synger, læser, holder samlinger og tager på ture ud af huset.
- Vi voksne er opmærksomme på at sætte ord på vores handlinger.
- Vi voksne skaber rolige stunder med aktiviteter, der bedst muligt udvikler sproget.
- Vi voksne er opmærksomme på, at hjælpe børnene sprogligt i deres konflikter.
- Vi opfordrer forældrene til at gå på biblioteket og låne bøger, og vi låner børnene bøger med hjem som "lektier" i dialogisk læsning.
- Vi bruger biblioteket til at tage på hyggeture og finde spændende børnebøger.

Krop, sanser og bevægelse:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vi kan se, at vi arbejder med vores læringsmål når:

Vuggestuebørnene:

- Kravler op, løber, ruller rundt, slår kolbøtter, gynger, hopper, danser, cykler, tegner, øver sig i at klippe, lægger puslespil.
- Øver sig i at være selvhjulpne f.eks. tage tøj på, spise selv, hælde op i koppen fra små kander.

Børnehavebørnene:

- Løber, hinker, cykler, hopper, går balancegang, slår kolbøtter, gynger, danser, klistrer, klipper, tegner og maler. Sætter perler på snor og på perleplade.
- Bruger deres krop og søger motoriske udfordringer, både ude og inde.
- Er selvhjulpne med at tage tøj på og førskolebørnene øver sig i selv at klare deres toiletbesøg uden voksehjælp, de store børn øver sig i at bruge bestik til frokost.
- Vi giver børnene plads og muligheder for dagligt at udforske deres motorik, bl.a. gennem stuevis planlagte aktiviteter i vores motorikrum.
- Vi griber børnenes små ideer f.eks. når legen "jorden er giftig" opstår, dansearrangement eller lignende.
- Vi bruger vores meget stor legeplads, der giver mulighed for både at løbe på løbecykler, hinke, cykle, gynges i vores rede gynges, spille fodbold, hockey og høvdingebold. Og de 2 øvrige legepladser – som det bedst giver mening.
- Vi sætter fællesaktiviteter i gang på legepladsen som f. eks. "alle på bakken" eller stafetløb.
- Vi kommer på ture evt. med vores løbecykler.
- Vi bestræber os på at komme på små løbeture i nærområdet.
- Vi deltager i alle kommunens tilbud om bevægelse og motorik.
- Vi voksne ved, at det kan være en motorisk udfordring at tage tøj af og på selv, især vintertøj. Vi er meget opmærksomme på at hjælpe og støtte børnene i at klare dette selv.

- Vi opmuntrer alle børn om at prøve selv, før de beder om hjælp. F.eks. ved på og afklædning.
- Vi giver mulighed for at børnene dagligt kan klippe, klistre, tegne osv.

Natur, udeliv og science:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vi kan se, at vi arbejder med vores læringsmål når:

- Børnene øver sig i at finde dyr og passe på dem.
- Børnene genkender bondegårdsdyrene og siger deres lyde.
- Børnene genkender vilde dyr f.eks. ZOO-dyr.
- Børnene genkender naturens materialer, kastanjer, blade, blomster osv.
- Børnene har kendskab til årstiderne og hvilken forandringer, der sker for planter og dyr.
- Børnene viser interesse for dyr, fugle, lyde og planter osv., når vi er på tur, eller på legepladsen.
- Vi understøtter børnenes interesse for naturen ved at følge op på deres nysgerrighed for denne. Tager fundne materialer med hjem til videre snak og fordybelse. Bruger opslagsbøger for at "typebestemme" arter. Smager på skovens bær. Passer blomster og grøntsager på legepladsen. Vi leger med naturens materialer, især vores kastanjer, grankogler, pinde, sand og sten. Udnytter bær og frugter på Lillekærdammen 2 legepladser.
- Vi tager på små ture i nærmiljøet til skoven, volden og stranden.
- Vi arbejder med såning af blomster og grøntsager, vi følger med i væksten og smager på det vi har dyrket.
- Vi er flittig bruger af kommunens naturskole, hvor naturvejlederen introducerer os for ny viden om naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vi kan se, at vi arbejder med vores læringsmål når:

- Børnene lægger mærke til de forskellige traditioner og viser genkendelsesglæde, når de gentages næste år.
- Børnene får kendskab til andre kulturstraditioner ved vi præsenterer dem for disse.
- Børnene kender højtiderne og kan knytte aktiviteter og traditioner sammen med de relevante højtider.
- Børnene viser forståelse for, hvilken fortælling der ligger bag traditionerne.
- Børnene deltager i aktiviteterne og synger traditionelle sange f.eks. julesange.
- Børnene viser glæde ved at skulle besøge biblioteket, teateret og kunststillinger og ved, hvad de forskellige indeholder.
- Børnene tager deres oplevelser med "i børnehaven" i form af glæden ved at læse bog, spille teater og male/tegne billeder.
- Vi præsenterer børnene for de forskellige traditioner og deres fortællinger
- Vi besøger det lokale bibliotek, kunststillinger og teater
- Vi klipper, klister, maler og læser bøger.
- Vi holder julefest med julesange og Luciaoptog, Vi slår katten af tønden, vi holder påskefrokost, vi har sommerfest, hvor børnene underholder, vi holder Mortens aften med andespisning.

Evalueringkultur:

Hvordan skaber vi en evalueringkultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi er i gang med at implementere en ny evalueringkultur i Børnehuset Kærdammen. Vores ønske er at evaluering foregår løbende, gennem refleksion og dialog personale og ledelse i mellem. Hvor synes vi, vi lykkes, og hvad er kilde til undren – kunne vi nå målet på en anden måde.?

Vi tager udgangspunkt i den styrkede læreplan – og laver i årets løb "nogle nedslag" i det beskrevne. Hvor er vi i forhold til det, der står? Hvor skal fokus være i forhold til vores aktuelle børnegruppe?

Helt formelt holder hver stue et ugentligt refleksionsmøde, hvor stuens børn passes af de andre voksne i huset. Disse møder kan være faciliteret af ledelsen, eller fagpersoner udefra – og det kan være stuens personale selv, der bruger dem til planlægning, målsætning m.m.

På vores personalemøder sætter vi jævnligt tid af til at gå i dybden med elementer fra læreplanens pædagogiske grundlag.

I den daglige dokumentation og evaluering kan vi bruge følgende metoder:

- Praksisfortællinger: Gennem fortællinger fra hverdagen, vil vi dokumentere, hvordan vi ser om vores læringsmål lykkes.
- Foto: "fokusplancher" hvor små læringsmål beskrives, samt fotos i vores dokumentationsmapper.
- Videoptagelser af deres leg eller aktiviteter, hvad sker der og var det det vi forventede?
- Observationer af børnegrupperne til refleksion på møder – er der noget vi skal justere? hvilke børn skal vi være særlige opmærksomme på? skal planlægningen og rutinerne justeres? kan vi finde metoder, der kan hjælpe børnene med at udvikle deres læring? Fortæller om eller tegner de deres oplevelser?
- Læringshistorier f.eks. beskrivelse af, hvordan der i aktiviteter arbejdes med den sproglige udvikling, beskrivelse af resultater fra sprogvurderingerne, hvad skal der være fokus på

Disse evalueringer foregår på stuemøder, p-møder og løbende i hverdagen.

